

OVERZICHT ACTUELE ONDERZOEKSPROJECTEN ONDERZOEKSGROEP EVIDENCE BASED MANAGEMENT VAN INNOVATIE GGZE

2022/2023

ONDERZOEKSPROJECTEN 'TRANSITIE IN MENTALE GEZONDHEIDSZORG'

Programmamanager Karin Lorenz

1. De transformatie van de ggz naar netwerkgericht en herstel- ondersteunende zorg waarin de cliënt centraal staat.

Onderzoekers: Karin Lorenz, MSc (science practitioner, promovenda), prof. dr. Inge Bongers (promotor), dr. Joyce Bierbooms (co-promotor)

Looptijd: 2018-2024 (promotieonderzoek)

Zowel de politieke, maatschappelijke en zorginhoudelijke visie op wat goede GGZ is, is de afgelopen jaren veranderd. Steeds meer verantwoordelijkheid is gedecentraliseerd en tegelijkertijd vindt een transformatie plaats in de wijze waarop GGZ zorg wordt vormgegeven. Een van de ontwikkelingen die daar invulling aan geeft is de in Finland ontwikkelde Open Dialogue methodiek. Deze methodiek gaat uit van het principe 'nothing about me, without me' en de betrokkenheid van het gehele netwerk rondom een cliënt bij alles wat besproken wordt. Vijf grote GGZ-instellingen zijn hiermee gestart. In het eerste jaar is de pilot POD bij vier instellingen gemonitord en geëvalueerd. De resultaten van de pilot gaven aanleiding tot verder onderzoek wat POD voor de beoogde transformatie in de GGZ zou kunnen betekenen en wat we ervan kunnen leren. Dit wordt gedaan in de vorm van een promotieonderzoek waarbij het doel is om te onderzoeken welke aanknopingspunten de transformatie van een specifiek zorgaanbod in de vorm van een innovatieve complexe sociale interventie als POD geeft voor de realisatie van de door velen gepropageerde transformatie van de Nederlandse GGZ.

Gekoppeld onderzoek

- **Onderzoek naar ervaringen van cliënten met POD bij Centrum Autisme (ambulant)**

Onderzoekers: drs. Marieke Kneepkens (GZ psycholoog i.o. tot klinisch psycholoog), prof. dr. Inge Bongers (Onderzoeksprogrammameider Evidence Based Management van Innovatie) Karin Lorenz, MSc(supervisor)

Looptijd: 2019 - 2023 (nog lopende)

2. Onderzoek Roadmap Digitalisering en eHealth

Betrokkenen: Karin Lorenz, MSc (senior onderzoeker EBMI) en prof. dr. Inge Bongers (Onderzoeksprogrammaleider Evidence Based Management van Innovatie)

GGzE wil de zorg zo organiseren dat die ondersteunend werkt aan de cliëntreis. De cliënt ontvangt daarbij zo snel mogelijk de juiste blended zorg, dus zowel face-to-face als digitaal, zodat hij/zij zelf eigenaar blijft en het proces zo optimaal mogelijk kan doorlopen. In deze ambitie gaan veel vragen schuilen over hoe digitalisering en eHealth de cliënt en zijn netwerk zo goed mogelijk kan ondersteunen.

Als vervolg op de Roadmap Online Behandelen is in dit iteratieve proces de Roadmap Digitalisering en eHealth opgestart met de volgende vertrekpunten: - De praktijk vormt de wetenschap en de wetenschap vormt de praktijk - Het meerjarenbeleidsplan van GGzE - Quadruple aim als kapstok - Focus op Transitie Lokaal en Transitie Digitaal.

Gekoppeld onderzoek

- **Onderzoek naar de toepassing van AI-based tool bij suïcidepreventie**
Onderzoekers: drs. Linda Hummel (science practitioner, promovenda), prof. dr. Inge Bongers (promotor), Karin Lorenz, MSc (supervisor)
Looptijd: 2022 – 2025
- **Onderzoek naar de werkzame ingrediënten van een goede therapeutische relatie in bij online behandeling**
Onderzoekers: drs. Ellen Koster (GZ psycholoog i.o. tot klinisch psycholoog), prof. dr. Inge Bongers (Onderzoeksprogrammaleider Evidence Based Management van innovatie), Karin Lorenz, MSc (supervisor)
Looptijd: 2021 - 2025
- **Onderzoek naar factoren die een rol spelen in de keuze om mensen die op de wachtlijst staan voor online behandeling aan te melden (onderzoeksvraag nog in concept)**
Onderzoekers: drs. Kim Otters (GZ psycholoog i.o. tot klinisch psycholoog), prof. dr. Inge Bongers (Onderzoeksprogrammaleider Evidence Based Management van Innovatie), Karin Lorenz, MSc (supervisor)
Looptijd: 2022 – 2026
- **Onderzoek naar de wijze waarop een chatbot mensen op de wachtlijst kan ondersteunen**
Onderzoekers: dr. Emmelyn Croes (TiU), dr. Hanneke van Heijster (TiU)
Betrokkenen: prof. dr. Marjolijn Antheunis (TiU), prof.dr. Eveline Wouters (TiU), Annette Zoete (GGz Breburg), Geke Romijn (GGz Breburg), prof. dr. Inge Bongers, Karin Lorenz, MSc.
Looptijd: 2022 – 2024

- **Het ontwikkelen en implementeren van een eHealth-module ter ondersteuning van het behandelprogramma mentaliseren bevorderende therapie (MBT) op de afdeling MBT-volwassenen.**

Onderzoekers: Suzan Kuijken (GZ-psycholoog i.o. tot klinisch psycholoog), prof. dr. Inge Bongers (supervisor)

Looptijd: 2019 - 2023 (nog lopende)

ONDERZOEKSPROJECTEN 'GEZONDE OMGEVING'

Programmamanager Liselore Snaphaan

3. Licht, leefstijl en groene GGz

GGzE wil van een traditionele, categorische manier van denken over psychopathologie naar een meer dimensionele, diagnose overstijgende benadering. De klassieke DSM-classificaties met daaraan gekoppelde stoornisspecifieke behandelprogramma's en zorgpaden, maken heel langzaam plaats voor meer persoonlijke, cliëntgerichte benadering. Daarom zullen er onderzoeken gestart worden onder het thema Licht, Leefstijl en green mental health. Immers het is al langer bekend dat de natuur of aspecten van de natuur een positieve bijdrage kan hebben op ons lichamelijk en mentaal welbevinden.

Betrokkenen: Liselore Snaphaan (senior onderzoeker EBMI/programmamanager onderzoeksthema), Lisette Rops (psychiater (Licht)), Inge Bongers (Onderzoeksprogrammалеider Evidence Based Management van Innovatie), Machteld Marcelis (Onderzoeksprogrammалеider Medisch-Psychiatrisch Onderzoek), Claudia Simons (senior onderzoeker MPO), Lotte van Hout (psychiater (Leefstijl)), Spike Ebbing (Leefstijl), Renate van de Graef (Licht), Rob Lammers (Groene GGz), Vivienne Feskens (Groene GGz), Mark van Winkel (directeur zorg).

Gekoppeld onderzoek:

- **Dynamic Light and Dementia; The impact of biodynamic lighting on sleep quality, depression, emotional distress and agitation in people with dementia and their caregivers**

Onderzoekers: drs. Ellen van Lieshout (science practitioner, promovenda), prof. dr. Inge Bongers (eerste promotor), dr. ing. Liselore Snaphaan (co-promotor), dr. Samantha Bouwmeester (epidemioloog), prof. dr. Yvonne de Kort (tweede promotor)

Looptijd: 2018 - 2023 (nog lopende)

- **Down to earth, evidence based psychological treatment in nature form the perspective of clients with mental illness**

Onderzoekers: Frieda van Ham (GZ-psycholoog i.o. tot KP), dr. ing. Liselore Snaphaan (supervisor)

Looptijd: 2022 - 2025

- **Let's take it outside**

Een kwalitatief onderzoek naar de ervaringen van klinisch opgenomen volwassenen met ernstige psychische aandoeningen in het voeren van behandelgesprekken in de natuur
Onderzoekers: Roel Renes (Verpleegkundig Specialist i.o.), dr. Ing. Liselore Snaphaan (supervisor)

Looptijd: 2023 - 2025

- **Seeing the light for psychiatry**

Onderzoekers: Else Treffers (science practitioner/promovenda), Lisette Rops (psychiater), dr. ing. Liselore Snaphaan (1ste co-promotor), prof. dr. Inge Bongers (1ste promotor)

Looptijd: 2022 - 2028

Gekoppeld onderzoek:

- **The impact of early interventions on circadian rhythm in patients at risk for bipolar disorder - a SCED design**

Onderzoekers: Janice Daemen (GZ-psycholoog i.o. tot KP), dr. Ing. Liselore Snaphaan (supervisor), Else Treffers (promovenda), Lisette Rops (psychiater)

Looptijd: 2023 - 2027

ONDERZOEKSPROJECTEN THEMA GEPERSONALISEERDE MENTALE GEZONDHEID

4. Welke patiëntfactoren beïnvloeden de belastbaarheid van de mantelzorg gedurende het dementieproces

Onderzoekers: drs. Robin van den Kieboom (science practitioner, promovendus), prof. dr. Inge Bongers (promotor), dr. ing. Liselore Snaphaan (eerste co-promotor), dr. Ruth Mark (tweede co-promotor)

Looptijd: 2016 - 2023 (nog lopende)

In de huidige participatiemaatschappij wordt een steeds groter beroep gedaan op de mantelzorg in de zorg voor mensen met dementie. Er komt gelukkig steeds meer aandacht voor die centrale persoon of personen die de rol van mantelzorg op zich heeft of hebben genomen. Uit onderzoek blijkt dat mantelzorgers vaak zelf kampen met psychische problemen, doordat er (te) veel van de mantelzorg wordt gevraagd en verwacht. Met dit huidige onderzoek wordt er een bijdrage geleverd aan het identificeren van mogelijke risicofactoren gedurende een dementieproces op overbelasting van de mantelzorg. Het uiteindelijke doel is om een voorspelling te kunnen doen bij mantelzorgers die at risk zijn voor overbelasting. Dit zal leiden tot handvatten voor de professional in de dagelijkse praktijk, zodat er in de zorg voor mensen met dementie niet aan de mantelzorg voorbij wordt gegaan. Dit promotie onderzoek is een samenwerking tussen GGzE, Tranzo en het departement Cognitive Neuropsychology van de Universiteit Tilburg.

5. Emotieregulatie bij ouderen met Borderline persoonlijk stoornis (BP)

Onderzoekers: Nicky Baselmans –van Limpt (GZ-psycholoog i.o. tot KP), dr. ing. Liselore Snaphaan (supervisor), Ellen Nobel (begeleider Nestor), Manon Peeters (Fontys).

Looptijd: 2021 - 2025

Emotieregulatie problematiek bij ouderen in de GGZ kenmerkt zich vooral door een toename van de klachten omdat ze nauwelijks emotieregulatie vaardigheden hebben ontwikkeld en omdat zaken vanuit onveilige hechting getriggerd worden. Ook is de uitingsvorm van BP bij ouderen vaak anders dan die van jongeren of volwassenen. Middels persoonlijke stress metingen zal worden onderzocht of ouderen met BP meer grip krijgen op hun emoties.

6. Digitaal zelfmanagementplatform voor mensen met ernstige psychische aandoeningen

Onderzoekers: Karin Lorenz, MSc (senior onderzoeker EBMI), dr. ing. Liselore Snaphaan (senior onderzoeker EBMI), prof. dr. Inge Bongers (Onderzoeksprogrammaleider Evidence Based Management van Innovatie/ Hoofdaanvrager), dr. Claudia Simons (senior onderzoeker Medische Psychiatrie), dr. Pricilla Oomen (senior onderzoeker Medische Psychiatrie), prof. dr. Machteld Marcelis (Onderzoeksprogrammaleider Medische Psychiatrie), Post-doc onderzoeker (vacant)

Looptijd: 2023-2029

Project: Het project is een initiatief vanuit de Academische *Werkplaats Digital Health and Mental Wellbeing* van Tilburg University. Medeaanvragers en co-financiers van deze aanvraag zijn Katholieke Universiteit Leuven, Universiteit Maastricht, Technische Universiteit Delft, GGz Eindhoven, GGz Breburg en gemeente Tilburg.

Mensen met Ernstige Psychiatrische Aandoeningen (EPA) hebben persoonsgerichte zorg nodig. Om recidiverende terugvallen te voorkomen, wordt er samen met de EPA doelgroep, zorgprofessionals, wetenschappers en ontwikkelaars, een digitaal zelfmanagementplatform ontwikkeld, dat passend is binnen de gespecialiseerde GGz. Dit platform moet ons in staat stellen om veranderingen in transdiagnostische symptomen (zoals angst, slaapstoornis, verstoorde emotieregulatie, etc.) van moment-tot-moment te detecteren en te vertalen naar gepersonaliseerde feedback voor de gebruikers om terugval te voorkomen. Door bestaande technologie te combineren en uit te breiden, ontwikkelen we een digitaal zelfmanagementplatform dat mensen met EPA meer controle geeft over hun eigen geestelijke gezondheid.

Gekoppeld onderzoek:

- **Engagement in using a self-management tool to prevent relapses for clients with severe mental illnesses:** drs. Dianne Winkelmolen (GZ psycholoog i.o. tot klinisch psycholoog), prof. dr. Inge Bongers (Onderzoeksprogrammaleider Evidence Based Management van Innovatie) Karin Lorenz, MSc(supervisor)

Looptijd: 2022 - 2026